

Visiedocument Groene Kerk Ontmoetingskerk Rijsenhout

Plaats en rol van de mens in de schepping

De hele schepping is een lofzang op God, de Psalmen herhalen het keer op keer in verschillende bewoordingen.

Maar heeft de mens dan geen speciale positie in de schepping? in Genesis 1 vers 26 lezen we over mensen die geschapen worden naar Gods beeld en die heerschappij voeren over de zee en de aarde. In Genesis 2 klinkt de vraag door hoe God zich verhoudt tot de wereld en vanaf vers 4b worden de schepping en de plaats en de rol van de mens erin verder ingekleurd. De passage blikt kort terug op het voorgaande gedeelte (Gen.1:1-2:4a) en laat zien hoe de mens vanaf de schepping bestemd is om in een goede en vertrouwelijke relatie met God, de aardbodem, medemensen, dieren en planten, in de 'tuin van Eden' (de wereld) te leven.

Als climax van wat aan de aarde nog ontbreekt, wordt aan het slot van vers 5b meegedeeld dat er geen 'adam' (mens) was om de 'adama' (aardbodem) te bewerken. Dit bewerken lijkt hier de betekenis te hebben van vormgeven. De vormgeving van de 'adama' is dus afhankelijk van het werk van de 'adam'. De woordspeling tussen de Hebreeuwse woorden 'adam' en 'adama' drukt op een prachtige manier de nauwe band uit tussen de mens en de aardbodem van waaruit hij genomen is (zie vers 7).

Vers 15 vertelt dat God de mens in de tuin van Eden plaatst om deze te bewerken en erover te waken. De heerschappij waar eerder sprake van was, wordt ingevuld als dienen en zorgen. De hof van Eden wordt gesitueerd in het midden van de (oude) wereld, zoals ook Jeruzalem met zijn tempel als het middelpunt van de aarde wordt beschouwd. En Jeruzalem is op zijn beurt weer het middelpunt van het beloofde land.

Het woordpaar 'awoda' en 'sjamar' (bewerken en bewaren) heeft tot doel de tuin – het beloofde land, de aarde – tot zijn recht te laten komen. Oftewel vorm te geven in overeenstemming met zijn aard en bestemming, opdat het er goed samenleven is.

De mens dient daartoe respect te hebben voor alles wat God hem gegeven en toevertrouwd heeft. Het is een opdracht die van Godswege in allerlei toonaarden steeds opnieuw zal klinken.

De mens die in de tuin van Eden alles wat God goed gemaakt heeft tot zijn beschikking heeft, hoort vervolgens in vers 17 dat hij daarbij bepaalde grenzen niet moet overschrijden. Om de tuin te 'bewaren' of, zoals gezegd, vorm te geven in overeenstemming met Gods bedoelingen, moet hij bepaalde grenzen respecteren.

Maatschappelijke betekenis en rol van kerken

Kerken hebben een belangrijk aandeel in de opbouw van een bepaalde cultuur en levenswijze. Namelijk een van verbonden zijn en samenleven met, en respect hebben voor, alles wat ons omgeeft en draagt.

Maar er is ook een meer directe reden voor hun rol: kerken zijn naast 'gemeenschap der heiligen' simpelweg maatschappelijke organisaties. Kerken maken deel uit van de samenleving en oefenen, net als andere organisaties, bedrijven, overheden, netwerken enzovoort, invloed uit op die samenleving. Dat is heel belangrijk.

Duurzaamheid is immers geen zaak die wie of welke instantie dan ook op eigen kracht kan realiseren. Daarvoor is het een te complex vraagstuk. Net als andere organisaties beïnvloeden kerken - gewild of ongewild - het denken en doen van mensen. Bovendien hebben en onderhouden zij gebouwen. Ze hebben medewerkers en werknemers, geld en beleggingen. Ze organiseren bijeenkomsten waarvoor mensen moeten reizen. Ze gebruiken energie en materialen. Van die realiteit dienen zij zich bewust te zijn. En dan kunnen ze hun invloed positief gebruiken, op een geheel eigen wijze. Alleen al om die reden is duurzaamheid een thema voor kerken.

Maar er is meer. Kerken zijn ook 'verbanden van de Geest'. Ze staan voor een bepaalde manier van denken, handelen en leven die zij (willen) laten zien en waarover zij zich (willen) laten horen. De christelijke traditie getuigt vaak van een kritisch tegengeluid, gevoed vanuit een sterk besef van menselijke waardigheid. Dat besef van waardigheid kunnen we uitbreiden naar de natuurlijke wereld.

gebaseerd op: VAN GOD IS DE AARDE en al wat daar leeft. Waarom duurzaamheid tot het hart van kerk en geloof behoort (Bezinning, Raad van Kerken, 2019)